

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. A. MICKIEWICZA W CHRZANOWIE
32 – 500 CHRZANÓW UL. ZIELONA 15
tel. 32-627-60-44
e - mail: sp1chrzanow@interia.pl www: sp1chrzanow.edu.pl

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII

rok szk. 2022/2023

klasa 4A, 4B, 4C, 4D

NAUCZYCIEL PROWADZĄCY ZAJĘCIA

Lucyna Galecka

Z historią na Ty

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</p> <p>– rozróżnia przeszłość od współczesności</p> <p>– potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: ojczyzna, patriotyzm</p> <p>– podaje przykłady pamiątek rodzinnych</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: archeologia, źródła historyczne</p> <p>– rozróżnia pracę historyków i archeologów</p> <p>– potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych</p> <p>– wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki</p> <p>– dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: ród, drzewo genealogiczne</p> <p>– przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny</p>	<p>– wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem tradycja</p> <p>– podaje przykłady regionalnych tradycji</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem region</p> <p>– wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta</p> <p>– przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych</p>	<p>– omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem „mała ojczyzna”</p> <p>– tworzy przewodnik po własnej miejscowości.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem Polonia</p> <p>– podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków</p> <p>– wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery</p> <p>– podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu.</p>	<p>– potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie</p> <p>– ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych</p> <p>– wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu</p> <p>– omawia genezę polskich symboli narodowych</p> <p>– tworzy przewodnik po własnym regionie</p> <p>– charakteryzuje główne epoki historyczne</p> <p>– przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych</p>

<p>terminem symbole narodowe</p> <p>– wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice</p> <p>– przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: tysiąclecie, wiek</p> <p>– umieszcza daty na osi czasu</p> <p>– przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie</p> <p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery</p>	<p>– podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem naród</p> <p>– przedstawia polskie symbole narodowe</p> <p>– przedstawia najważniejsze święta państwowe</p> <p>– wskazuje na mapie stolicę państwa</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: chronologia, okres p.n.e. i n.e.</p> <p>– zamienia cyfry arabskie na rzymskie</p> <p>– porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: era, epoka historyczna</p> <p>– podaje cezury czasowe epok historycznych</p> <p>– określa początek i koniec wieku</p> <p>– poprawnie umiejscawia wydarzenia z obu er na osi czasu</p> <p>– wyjaśnia, czym jest kartografia</p> <p>– przygotowuje proste plany miejscowe</p>	<p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er.</p> <p>– rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną</p>	<p>– wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: mapa, plan – dostrzega różnice między mapą a planem 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e. – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er – poprawnie posługuje się terminami: legenda, symbol – objaśnia symbole legendy mapy – odczytuje z mapy podstawowe informacje 			
Od Piastów do Jagiellonów				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: plemię, dynastia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem Piastowie – wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska” 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: Słowianie, poganin – zna wydarzenia związane z data 966 	<ul style="list-style-type: none"> – przytacza przykłady legend o początkach państwa polskiego – wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich – charakteryzuje znaczenie przyjęcia

<p>– wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: cesarz, koronacja, wojowie</p> <p>– wie, kto był pierwszym królem Polski</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor</p> <p>– opisuje podstawowe zajęcia duchowieństwa zakonnego w średniowieczu</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: relikwie, gród, drużyna</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025</p> <p>– charakteryzuje misję św. Wojciecha</p> <p>– podaje przykłady średniowiecznych zakonów</p> <p>– opisuje życie wewnątrz klasztoru</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370</p> <p>– wyjaśnia powiedzenie: Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: biskupstwo, arcybiskupstwo</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób zakony przyczyniły się do rozwoju rolnictwa na ziemiach polskich</p> <p>– wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego</p> <p>– wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego</p>	<p>Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka</p> <p>– przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018</p> <p>– wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: reguła zakonna, skryptorium</p> <p>– charakteryzuje wkład duchowieństwa w średniowieczną kulturę</p>	<p>chrześcijaństwa dla państwa polskiego</p> <p>– ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego</p> <p>– podaje przykłady współczesnych zakonów chrześcijańskich</p> <p>– porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego</p> <p>– przedstawia przykłady wzorców rycerskich utrwalonych w literaturze i legendach</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem Andegawenowie</p>
--	--	---	--	--

<p>terminem: uniwersytet, żak</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: rycerz, fosa, kopia, zamek</p> <p>– opisuje wygląd średnio-wiecznego rycerza i zamku</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem Jagiellonowie</p> <p>– charakteryzuje postać Jadwigi i Władysława Jagiełły</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: pasowanie, paż, giermek</p> <p>– wyjaśnia, kto i w jaki sposób mógł zostać rycerzem</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem unia</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1385</p> <p>– wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1410</p> <p>– wyjaśnia powiedzenie: polegać jak na Zawiszy</p> <p>– wyjaśnia powiedzenie: wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: herb, dziedziniec, zbrojownia, baszta</p> <p>– charakteryzuje kodeks rycerski</p> <p>– przedstawia okoliczności zawiazania unii polsko-litewskiej</p> <p>– wymienia postanowienia unii w Krewie</p> <p>– przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim</p> <p>– opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem</p> <p>– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem uczta u Wierzyńka</p> <p>– opisuje zjazd monarchów w Krakowie</p> <p>– podaje przykłady zachowanych zamków średniowiecznych w Polsce i w regionie</p> <p>– opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów</p> <p>– charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: teoria heliocentryczna</p> <p>– przedstawia inne dokonania</p>	<p>– omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy</p> <p>– przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół</p>
--	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Zawiszy Czarnego – przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem astronomia – wie, kim był Mikołaj Kopernik 		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> i zainteresowania Mikołaja Kopernika 	
Wojny i upadek Rzeczypospolitej				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: szlachta – zna królów Polski: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta i Stefana Batorego – przy pomocy nauczyciela poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: kanclerz, hetman – charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego – wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem złoty wiek – charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa – wskazuje na mapie Zamość – poprawnie posługuje się terminem: wojna podjazdowa, odsiecz wiedeńska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia słowa Zamoyskiego: Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie – poprawnie posługuje się terminami: husaria, wielki wezyr – przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego – wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w. – wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki – wskazuje na mapie rozbiory Polski

<p>posługuje się terminem potop szwedzki</p> <p>– wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: zaborcy, powstanie</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały rozbiorów</p> <p>– przedstawia cel powstania kościuszkowskiego</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem hymn państwowy</p> <p>– zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego</p> <p>– zna słowa hymnu Polski</p>	<p>– zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: konstytucja, kosynierzy</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem emigracja</p> <p>– przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą: 1797</p> <p>– charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego</p>	<p>– opisuje wygląd i uzbrojenie husarii</p> <p>– zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania</p> <p>– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja</p> <p>– charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki</p> <p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego</p> <p>– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady</p>	<p>– przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej</p> <p>– wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.</p> <p>– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja</p> <p>– wie, kiedy Mazurek Dąbrowskiego został polskim hymnem narodowym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: wojna partyzancka</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej</p> <p>– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte</p> <p>– wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło</p> <p>– opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej</p>
---	---	--	--	---

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: zabór rosyjski, Syberia</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: tajne nauczanie, laureat</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: branka, dyktator</p> <p>– charakteryzuje postać Romualda Traugutta</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864</p> <p>– charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie</p> <p>– wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem działalność konspiracyjna</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną</p> <p>– przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla</p>	<p>– opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający</p> <p>– wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla</p>	
Ku współczesnej Polsce				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: I wojna światowa, II Rzeczpospolita</p> <p>– wskazuje na mapie obszar II RP</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: okupacja</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.</p> <p>– opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem Naczelnik Państwa</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: Armia Krajowa, Szare Szeregi</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.</p> <p>– charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: „żołnierze niezłomni”</p> <p>– rozwija skrót PRL</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: papież, teologia, pielgrzymka</p>	<p>– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego</p> <p>– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie</p> <p>– opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem</p> <p>– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem orlęta lwowskie</p> <p>– wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918-1921 r.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: Związek Sowiecki, powstanie warszawskie</p> <p>– charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– charakteryzuje postaci Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny</p> <p>– wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</p>	<p>– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczpospolitej</p> <p>– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.</p> <p>– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: konklawe, kardynał, pontyfikat</p> <p>– wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia</p> <p>– charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II</p> <p>– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską</p>
--	---	---	---	---

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: „żołnierze niezłomni”</p> <p>– opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: papież</p> <p>– wie, kim był Karol Wojtyła</p> <p>– podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: demokracja, strajk,</p>	<p>– wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych</p> <p>– opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego „Solidarność”</p>	<p>– opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich</p> <p>– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu</p> <p>– charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989</p> <p>– zna głównych bohaterów „Solidarności”</p> <p>– Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: stan wojenny, Okrągły Stół</p> <p>– wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego</p> <p>– wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu</p>	
--	--	--	---	--

solidarność, związek zawodowy – wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent				
---	--	--	--	--